

Bestuurlijke hoofdlijnen

**Gemeente
De Ronde Venen**

Bestuurlijke aanbieding

Geachte raadsleden,

Als het begrotingsjaar voorbij is wordt de jaarrekening door het college opgemaakt. In de jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid:

- Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?
- Hebben we gedaan wat we wilden doen?
- Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten?

Door antwoord te geven op deze vragen kan de gemeenteraad zijn controlerende taak vervullen. De jaarstukken laten zien wat er in werkelijkheid van de begrote bedragen terecht is gekomen. Is er een tekort of een overschot? En waar komt dit vandaan? Als er belangrijke verschillen zijn met de financiële begroting, dan geeft het college daarover een toelichting. De jaarrekening is hiermee een wettelijk verplicht document, evenals de verklaring van de accountant bij de jaarrekening. De jaarrekening vormt na de kadernota, begroting en bestuursrapportages het sluitstuk in de planning- en verantwoordingscyclus over 2021.

Dit is een bijzondere verantwoording omdat de uitvoering is gedaan door het 'oude' bestuur en de bestuurlijke behandeling plaatsvindt door het 'nieuwe' bestuur.

Het overschot van 2021 is € 4.615.000 en is daarmee € 4.025.000 gunstiger dan verwacht.

U ontvangt nu deze jaarrekening, maar tegelijkertijd loopt nog de kritische blik van de accountant en de auditcommissie. Het college wil beiden alvast bedanken voor hun inzet om onze processen continu te verbeteren.

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente De Ronde Venen

Leeswijzer

In de programmarekening 2021 legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële inzet. In de verantwoording zijn er drie bestuurlijk vragen. Deze vragen en de wijze waarop antwoord is gegeven in deze verantwoording is samengevat in onderstaand overzicht.

Hebben we bereikt wat we wilden?

- 3 domeinen
- 25 doelstellingen

Hebben we uitgevoerd wat was afgesproken?

- 79 acties
- 40 landelijke indicatoren
- 20 verbonden partijen zoals gemeenschappelijke regelingen

Heeft het gekost wat we hadden verwacht?

- 3 domeinen onderverdeeld in 10 programma's
- Diverse dwarsdoorsneden in de jaarrekening waaronder een overzicht van baten en lasten en een balans

Algemeen:

- In de bestuurlijke hoofdlijnen is ingegaan op zowel het uitgevoerde beleid als de financiële positie per 31 december 2021. Daarnaast zijn meerjarige kerngegevens opgenomen over bijvoorbeeld de ontwikkeling van het aantal inwoners en woningen.
- De programmarekening bestaat uit twee onderdelen:
 1. Jaarverslag
 2. Jaarrekening inclusief bijlagen.
- De bedragen in de verantwoording zijn afgerond op een veelvoud van € 1.000. Hierdoor ontstaan beperkte afrondingsverschillen in de presentatie van financiële tabellen.

1. Programmarekening | Jaarverslag:

- In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over drie domeinen:
 1. Sociaal domein
 2. Economie, wonen en fysieke leefomgeving
 3. Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën.

In deze domeinen is opgenomen de visie, doelstelling, acties, indicatoren, bijdragen van verbonden partijen en de financiën om de beoogde resultaten te bereiken.

- *Beperkte beschikbaarheid van indicatoren 2021*

De landelijk vastgestelde indicatoren zijn opgenomen in de domeinen. We zien dat de landelijke beschikbaar informatie over 2021 via de website Waarstaatjegemeente.nl niet

aansluit met de gemeentelijke planning van de verantwoording. Hierdoor is bij een aantal indicatoren aangegeven dat er geen gegevens beschikbaar zijn. Raadpleeg deze website voor de meest actuele gegevens.

- *Samenwerking met partijen waarin we zowel een bestuurlijk als financieel belang hebben*
In de domeinen is informatie opgenomen over verbonden partijen zoals gemeenschappelijke regelingen en hun bijdragen aan de beleidsdoelstellingen. Een totaaloverzicht van de verbonden partijen is opgenomen via de gelijknamige paragraaf.
- *Diverse beheersmatige zaken die betrekking hebben op verschillende domeinen*
Diverse beheersmatige zaken die over verschillende domeinen lopen zijn opgenomen in de paragrafen. Het betreft de volgende onderwerpen:
 - Lokale heffingen
 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing
 - Onderhoud kapitaalgoederen
 - Financiering
 - Bedrijfsvoering
 - Grondbeleid
 - Verstrekte en ontvangen subsidies en bijdragen.

2. Programmarekening | Jaarrekening inclusief bijlagen

De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie (balans) en het totaaloverzicht van baten en lasten. In de bijlagen is onder meer opgenomen een verantwoording over een aantal specifieke uitkeringen, zoals de BUIG-uitkering waaruit bijstandsuitkeringen worden gefinancierd. Daarnaast is een lijst opgenomen van gebruikte begrippen en afkortingen.

Terugblik 2021

Bestuurlijke terugblik

Coronavirus

- De pandemie heeft op heel 2021 een stempel gedrukt. In de eerste plaats bij inwoners die met corona te maken hadden, die zelf of een naaste hadden die ziek werd. Of die een gezinslid, familie of vrienden hebben verloren. Voor hen is 2021 een zwaar en treurig jaar geweest.
- Het coronavirus heeft een belangrijke rol gespeeld in de werkzaamheden van de burgemeester. Het afwisselend aanhalen en laten vieren van de teugels om verspreiding tegen te gaan leidde tot veel overleg, zowel binnen de gemeente als binnen de veiligheidsregio. Daarbij heeft altijd het uitgangspunt centraal gestaan om te kijken wat wél mogelijk is binnen de maatregelen. Samen met organisaties, ondernemers en andere betrokkenen is meegedacht en gezocht naar oplossingen om de nadelige effecten van de maatregelen zoveel mogelijk te beperken.

Integrale Veiligheid

- De criminaliteit in De Ronde Venen vertoont al jaren een dalende trend. Die trend zette zich in 2021 voort. De 5 thema's uit het, in 2019 vastgestelde, Integraal Veiligheidsplan zijn vorig jaar verder uitgewerkt en vertaalt in concrete maatregelen en acties. Er zijn 2 grootschalige controles uitgevoerd - in samenwerking met politie, milieudienst, douane en Stedin – op bedrijventerreinen in de gemeente.
- Er is veel aandacht besteed aan cyberveiligheid. De gemeente doet succesvol mee aan het project Hackshield, waarbij kinderen tussen de 8 en 12 jaar via een game leren hoe zij online gevaar kunnen herkennen en voorkomen. Zo leren ze zelf en de mensen in hun omgeving hoe ze online veilig kunnen blijven.
- Ook deed de gemeente mee aan de Week van de Veiligheid. In oktober werd hiervoor, samen met de Commissaris van de Koning Hans Oosters, burgemeester Ap Reinders van buurgemeente Stichtse Vecht en teamchef Eric van Heumen van de politie de aftrap gegeven. De gemeente besteedde tijdens die week op verschillende manieren aandacht aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit in het buitengebied.
- Sinds eind 2021 is het mogelijk dat BOA-studenten, die nog in opleiding zijn, in de openbare ruimte hun opsporingsbevoegdheden gebruiken. De Ronde Venen is de eerste gemeente waar dit is gerealiseerd.

Cultureel erfgoed

In juni is de Waterlinieroute gereedgekomen, een Langeafstand Fietsroute (LF). De route voert onder andere door De Ronde Venen. De LF Waterlinieroute is goed voor ruim 400 kilometer op de pedalen en voert langs de Stelling van Amsterdam, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Westbrabantse Waterlinie. De Nieuwe Hollandse Waterlinie staat sinds vorig jaar op de UNESCO Werelderfgoedlijst als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam. Begin/eindpunt van de Waterlinieroute zijn Edam en Bergen op Zoom. Het tracé maakt uniek erfgoed toegankelijk, en verbindt natuur en cultuurhistorie aan een prachtige fietsroute.

Kinderburgemeesters en Rondeveense toppers

- De kinderburgemeesters Sanne Wigt en Lucas Koorn zijn een jaar langer in functie gebleven. Zij zouden aanvankelijk in 2021 hun functie neerleggen. Eind 2021 is met succes een campagne gevoerd onder kinderen die in groep 7 zitten om zich kandidaat te stellen voor de vrijkomende functies. Dit heeft geresulteerd in 2 nieuwe kinderburgemeesters, Lisa Rood en Brian Brocx, die begin 2022 zijn benoemd.
- Voor de tweede keer zijn inwoners opgeroepen kinderen die iets bijzonders hebben gedaan te nomineren voor een jeugdlintje. Deze speciale onderscheiding, de Rondeveense Topper, is uitgereikt aan een aantal kinderen die onze waardering verdienen. Als gevolg van de coronamaatregelen vond de uitreiking plaats tijdens een bezoek van de burgemeester of een van de wethouders bij de kinderen thuis.

Jan Berkelaarbrug

De brug aan het begin van de Baambrugse Zuwe (bij de kruising met de Herenweg) heet sinds 4 mei 2021 Jan Berkelaarbrug. De brug is vernoemd naar verzetsstrijder Jan Berkelaar uit Vinkeveen. Uit onderzoek bleek in 2020 dat Berkelaar deel uitmaakte van het verzet. Zijn naam is na 77 jaar alsnog toegevoegd aan de 'Erelijst van Gevallenen 1940-1945'. Op 4 mei onthulde burgemeester Maarten Divindal samen met de 3 kinderen van Jan Berkelaar een gedenkplaat op de brug. Op de plek waar nu een parkeerplaats is naast de brug, woonde Berkelaar met zijn gezin toen hij in juli 1943 werd opgepakt. Hij overleed kort daarna bij een bombardement van de Amerikanen.

Ruimtelijke Ordening

- Tot 2040 willen we in de gemeente 4.800 woningen bouwen. Dat is nodig om onze dorpen vitaal en onze voorzieningen op peil te houden. Met de bouw voorzien we in een grote behoefte. In 2021 is de regio akkoord gegaan met dit aantal. De volgende stap is dat de provincie akkoord gaat. Daarna kunnen we deze ambitie realiseren.
- Er is een start gemaakt met de gebiedsvisie voor de Voorbijlocatie in Wilnis en idem voor de herontwikkeling van de Hoflandlocatie en de locatie van de Meijert in Mijdrecht.
- Er is voortgang geboekt met de plannen om de doorgang de Heul te verbeteren. In 2022 is het voorontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd.

Woningbouw

- In februari is de koopovereenkomst voor de Twistvliedlocatie getekend. Hier worden in 2022 50 duurzame starterswoningen gebouwd. De verkoop van de woningen van de wijk Spoorpark in Mijdrecht is van start gegaan. Hier komen ruim 70 (sociale) huur- en koopwoningen. De koopwoningen zijn inmiddels allemaal verkocht. Er is hard gewerkt aan de plannen voor De Maricken II, een wijk die aansluit op De Maricken I. In deze wijk komen ongeveer 600 woningen. Hiervan wordt 30% sociale huurwoningen en 15% middeldure huurwoningen of betaalbare koopwoningen.
- Er is begonnen met de bouw van appartementen aan de Prins Bernhardlaan (21) en de Gosewijn van Aemstelstraat (24). Deze worden in 2022 opgeleverd waardoor 45 eengezinswoningen vrijkomen voor doorstroming.

Sport en bewegen

- Sportverenigingen maakten wederom een moeilijk jaar door als gevolg van de coronamaatregelen. Ze zijn voortdurend actief geïnformeerd over wat wel en niet mogelijk was. De verenigingen zijn ondersteund bij het veilig uitvoeren van sportactiviteiten.

Verenigingen en beheerders/exploitanten van publieke sportaccommodaties zijn geïnformeerd over financiële steunmaatregelen. De gemeente heeft verder uitvoering gegeven aan door het Rijk ingestelde financiële steunmaatregelen voor amateursport (huurkijwitschelding) en voor publieke zwembaden.

- Bij de kunstgras voetbalvelden zijn voorzieningen getroffen om verspreiding van opvulmateriaal (dat tussen de vezels van de grasmat ligt) te voorkomen. Bij vervanging van het kunstgrasveld van Hertha is voor volledig natuurlijk opvulmateriaal gekozen in het kader van duurzaamheid. Met de aanleg van een brug aan de Bonkestekersweg ging een oude wens in vervulling om sporters een aparte toegang te geven tot de sportvelden.
- Vanuit het Lokaal Sportakkoord zijn veel projecten gedaan om sport te stimuleren en inwoners met plezier te laten bewegen. De Ronde Venen is bijvoorbeeld een 'doortraggemeente' geworden, met het doel om ouderen veilig te laten fietsen. Het sporten in de openbare ruimte is gestimuleerd met het openen van twee beweegtuinten in Mijdrecht en Wilnis.
- Er is een start gemaakt in verschillende dorpskernen met het organiseren van een sport- en gezondheidsmaand voor basisscholen in De Ronde Venen.

Natuur

- De gemeente is lid geworden van het platform Kleine Landschapselementen waardoor het voor agrariërs mogelijk is om subsidie aan te vragen voor het realiseren of renoveren van kleine landschapselementen op hun erf.
- De regionale veenweidestrategie is afgerond. Met deze strategie worden stappen gezet om de bodemdaling in het landelijke gebied tegen te gaan.
- In de Waardassackerpolder, polder Botshol en polder Nellestein hebben agrariërs het initiatief genomen tot een gebiedsproces. Het doel van het proces is om een duurzaam toekomstperspectief voor de boeren te realiseren. Het is een integraal proces waarbij onderwerpen als bodemdaling, biodiversiteit, energietransitie en een realistisch verdienmodel voor de agrariërs onderwerp zijn.
- De gemeente heeft een handtekening gezet onder het Groen Groeit Mee Pact. Dit pact heeft als doel de ontwikkeling van groen een gelijkwaardige positie te geven naast de ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken, mobiliteit en energie.
- Er is gewerkt aan de technische uitwerking van de plannen voor Marickenland. De lisdoddepilot is beëindigd. Watervogels en steltlopers maken hier dankbaar gebruik van.

Economie

- In het Ruimtelijk Economisch Programma (REP) is uitbreiding van bedrijventerrein in De Ronde Venen opgenomen met 12 hectare. Er is veel concrete vraag naar ruimte om te kunnen groeien en/of verplaatsen, voornamelijk van lokale bedrijven. De Ronde Venen staat opgenomen in de zogenaamde shortlist voor uitbreiding binnen de U16.
- Geheel 2021 hebben ondernemers te maken gehad met de coronamaatregelen. Ondernemers zijn actief geweest op de steunmogelijkheden en de mogelijkheid om gebruik te maken van betalingsafspraken. Daar is veel gebruik van gemaakt.
- De gemeente heeft de aankoop bij lokale middenstanders actief ondersteund met de actie 'Koop lokaal'. Dit is extra gestimuleerd door de subsidie 'Doorstart na corona' die enkele keren was aangevraagd. Om horeca te ondersteunen is de mogelijkheid gecreëerd om op eenvoudige wijze de tijdelijke vergroting van terrassen mogelijk te maken.

- Er is opnieuw goed samengewerkt met ondernemers en ondernemersverenigingen. Door frequent te overleggen werd goed vinger aan de pols gehouden bij wat er speelt en kon daarop worden geacteerd. In 2021 is volop gewerkt aan een geactualiseerde Nota Detailhandelsstructuur. Deze wordt in 2022 afgerond en aangeboden aan de gemeenteraad.
- Er is verder gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de gemeente voor ondernemers. Bij de provincie Utrecht is subsidie aangevraagd om de winkelstraten in onze gemeente te optimaliseren en toekomstbestendig te maken. De subsidie is in 2022 verstrekt.

Duurzaamheid

- In 2021 zijn grote stappen gezet voor het verder verduurzamen van de gemeente. Zo werden de zoekgebieden voor zonnevelden vastgesteld door de gemeenteraad. Hieraan gingen 3 insprekavonden vooraf. Tijdens deze avonden gaven veel betrokken inwoners aan hoe zij denken over zonnevelden en windmolens. Om tegemoet te komen aan de zorgen die veel inwoners hebben over windmolens besloot de gemeenteraad windmolens uit te sluiten.
- In regionaal verband werd de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 vastgesteld. Hierin staat hoe de regio 1,8 Terawattuur (TWh) aan wind- en zonne-energie in 2030 wil opwekken. Ook staan mogelijke warmtebronnen in dit document. De Ronde Venen brengt 410 TeraJoule (0,114 Terawattuur) duurzame energie in. Op deze manier draagt de gemeente haar steentje bij aan de RES. Ook blijft het lokale proces hierbij enorm belangrijk.
- De gemeente organiseerde opnieuw een aantal succesvolle inkoopacties voor zonnepanelen, hybride warmtepompen en isolatiemaatregelen. In 2021 schreven ruim 1.100 huishoudens zich in voor deze actie. Om ook huurders te helpen hun energierekening te verlagen stuurde de gemeente een waardebon van 70 euro naar alle huurders in de gemeente. Met deze waardebon kopen zij energiebesparende producten. In totaal wisselden in 2021 1.800 huurders de waardebon in. Samen besparen zij hier ongeveer € 135.000 op hun energierekening.
- De gemeenteraad heeft in 2021 de Transitievisie Warmte vastgesteld. In dit plan staat hoe de gemeente overstapt van aardgas naar andere duurzame bronnen om te koken en woningen te verwarmen. Dat doet de gemeente door de komende jaren vol in te zetten op het besparen van energie en het isoleren van woningen en gebouwen.

Onderwijshuisvesting

Er is een oplossing gezocht en gevonden voor de problemen met huisvesting van (vier) scholen in Vinkeveen. In 2021 is begonnen, in samenspraak met alle schoolbesturen, met het opstellen van het Integrale Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen De Ronde Venen. Dit is hét visiedocument van de gemeente voor de huisvesting van alle scholen in De Ronde Venen voor de komende dertig tot veertig jaar.

Milieu

- In 2020 voerde de gemeente bodemonderzoeken uit in moestuinen en in 124 particuliere tuinen. Op basis hiervan stelde de gemeente in 2021 samen met de provincie, omgevingsdiensten en GGD een plan van aanpak op voor de loodproblematiek. Het plan van aanpak gaat over het verder onderzoeken van alle tuinen met een risico op hoge loodgehalten in de bodem. Ook staan hierin de saneringsmaatregelen beschreven. Deze maatregelen vinden plaats in de tuinen waar te hoge loodgehalten worden aangetroffen. Op basis van dit plan van aanpak vroegen de gemeente en de provincie rijkssubsidie aan en is een bedrag van

ongeveer 3 miljoen euro toegekend. Met dit geld gaan de partijen samen aan de slag om de tuinen te onderzoeken en maatregelen te nemen.

- Besloten is mee te doen met het burgermeetnetwerk rondom Schiphol. Met dit netwerk willen gemeenten uit het Groene Hart die deel uitmaken van de Omgevingsraad Schiphol betere gegevens over het geluid van vliegverkeer van en naar Schiphol. Met de metingen kan de geluidshinder die inwoners ervaren beter worden onderbouwd. Het burgermeetnetwerk meet continu. Zo legt het piekgeluid vast én hoe vaak vliegtuigen overvliegen.

Groen

- Biodiversiteit was in 2021 opnieuw een belangrijk thema. Het derde en laatste Tiny Forest is samen met kinderen van basisscholen de Windroos en de Twister en van BSO Twister aangelegd. Een plant die de biodiversiteit in de weg kan zitten is de Japanse duizendknoop. Deze invasieve exoot is op diverse locaties bestreden.
- Met het project 'Groen aan de Buurt' heeft een aantal inwoners uit onze gemeente hun leefomgeving een stukje mooier gemaakt met elkaar. Zo is in Mijdrecht een natuurlijke oever gemaakt, in Vinkveen heeft een groep bewoners een grasveld omgetoverd tot een prachtige tuin met inheemse planten. In totaal is er in 7 kernen een groen pareltje bijgekomen.
- Ook is gewerkt aan een update van het groenbeheerplan en is in beeld gebracht hoe het met de kwaliteit van het groen gesteld is.

Openbare Ruimte

- In Nessersluis is in april de nieuwe, duurzame veerpont in gebruik genomen. De nieuwe pont vaart op elektriciteit en is daarmee veel duurzamer dan de oude pont die door diesel werd aangedreven. De accu's van de pont worden regelmatig opgeladen en bezitten voldoende capaciteit om het veer de hele dag te laten varen. Jaarlijks maken ruim 60 duizend auto's en ruim 25 duizend fietsers van het veer gebruik.
- Aan de Voordijk in Abcoude is in mei het eerste geadopteerde zitbankje in De Ronde Venen in gebruik genomen. Inwoners en bedrijven kunnen een zitbankje in de gemeente sponsoren of adopteren. De gemeenteraad besloot dit mogelijk te maken om op deze manier meer en mooiere bankjes in de gemeente te krijgen.

Mobiliteit

- In 2021 is er hard gewerkt aan een oplossing om de verkeersstructuur in Vinkeveen te verbeteren. Dat heeft geresulteerd in een besluit van de gemeenteraad waarin de voorkeur wordt uitgesproken voor het invoeren van eenrichtingsverkeer op de Kerklaan en Herenweg richting de N201. Tevens wordt een nieuw weg aangelegd vanaf de afrit van de N201 ten noorden van de Julianalaan met eenrichtingsverkeer in de tegenovergestelde richting. Deze aanpak is noodzakelijk om de verkeersveiligheid en doorstroming op de Herenweg en Kerklaan en de bereikbaarheid van de dorpskern te verbeteren. Bij deze oplossing is een doorsteek tussen de Julianalaan en de Kerklaan noodzakelijk. Dit besluit wordt nu verder uitgewerkt.
- We zijn verdergegaan met het verbeteren van de verkeersveiligheid in de gemeente. De verkeerssituatie rond een aantal scholen is aangepakt, voetgangersoversteekplaatsen zijn veiliger gemaakt en op verschillende plekken zijn drempels aangelegd of wegen versmald om de snelheid uit het verkeer te halen. Ook zijn campagnes gevoerd op het gebied van verlichting en het beperken van de snelheid.

- De kruising Nieuwe Amsterdamsweg/Ruwelsspad in Abcoude is aangepast nadat hier in 2020 een vervelend ongeval plaatsvond met een jonge fietser.
- Om de parkeerproblemen rond het station Abcoude aan te pakken is in het gebied een blauwe zone ingevoerd en geldt in een aantal straten een parkeerverbod.
- Met de provincie Utrecht is intensief overleg geweest om de doorstroming en de verkeersveiligheid op de provincialeweg N201 te verbeteren. De gemeente heeft er bij de provincie op aangedrongen snel met oplossingen te komen. Helaas heeft dit nog niet tot concrete resultaten geleid.

Participatie en schuldhulpverlening

- Per 1 januari 2020 geeft de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) de grondslag om in het kader van vroegsignalering gegevens uit te wisselen. Achterstanden in vaste lasten zoals huur, energie en de zorgverzekering worden maandelijks gemeld bij de gemeente, waarna een medewerker van de gemeente in contact treedt met inwoners. Hierdoor worden inwoners sneller bereikt, zijn de financiële problemen nog relatief beheersbaar en kunnen zij op tijd worden doorgeleid naar Schuldhulpverlening en andere voorliggende voorzieningen. Met vroegsignalering worden elke maand gemiddeld 100 huishoudens aangeschreven of bezocht om hulp aan te bieden.
- We trekken op met de arbeidsregio Amsterdam voor bemiddeling van werkzoekenden. Resultaat van de samenwerking is onder andere dat we mensen snel naar werk kunnen begeleiden, eventueel in een andere branche. Ondanks dat we aan het begin van de pandemie dachten dat corona zou leiden tot stijging van het aantal werkzoekenden, is dat effect uitgebleven. Van het tegenovergestelde is nu eerder sprake: we maken ons bijna meer zorgen over het vervullen van de vele vacatures. Ondanks die vacatures neemt het aantal mensen in de bijstand nauwelijks toe. We constateren een mismatch tussen werkzoekenden en het werk. We spannen ons in om die mismatch gelijk te trekken, onder andere door cursussen aan te bieden op het gebied van taal en werknemersvaardigheden.

Gezondheid en ouderen

- De gemeenteraad heeft in september de gezondheidsnota 2021 - 2025 unaniem vastgesteld. In de nota staat hoe de gemeente in de periode 2021 – 2025 samen met haar maatschappelijke partners gezondheid in De Ronde Venen bevordert. Een goede gezondheid bevordert de kans op een lang(er) leven van goede kwaliteit, en geeft ook de mogelijkheid om actief deel te nemen aan de samenleving in de vorm van werk, vrijwilligerswerk, verenigingswerk, mantelzorg of op een andere manier. We zien gezondheid niet langer als afwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van inwoners om zich aan te passen en zelf regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het dagelijkse leven. We geloven in de kracht van preventie; door (gezondheids)problemen te voorkómen beperken we zwaardere problematiek.
- In 2021 zijn we verdergegaan met het project 'De Ronde Venen wordt dementievriendelijk'. In De Ronde Venen wonen zo'n 800 mensen met dementie. Doel van het project is dat inwoners zolang mogelijk mee kunnen blijven doen. Dat gebeurt via bijeenkomsten, voorzieningen, training en voorlichting voor inwoners met dementie en hun mantelzorgers.
- In 2021 is een filmserie gemaakt, uitgezonden op RTV Ronde Venen, waarin is te zien welke dagbesteding er is in De Ronde Venen.

Recreatie en Vinkeveense Plassen

- Voorbereidingen zijn getroffen om het onderhoud en beheer van de Vinkeveense plassen toekomstbestendiger vorm te geven. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een voorstel om het Recreatieschap Midden Nederland (RMN) te liquideren en een nieuwe en lichtere verbintenis aan te gaan met Stichtse Groenlanden (SGL). Met dit voorstel komen we meer in control en is er beter zicht op de kosten. In januari 2022 heeft de gemeenteraad hiermee ingestemd.
- Het bestemmingsplan Plassengebied laat helaas langer op zich wachten. Oorzaak is dat we de aanwezige bebouwing en de natuur, in overleg met de provincie, beter op elkaar moeten afstemmen.

Financiën

De gemeentelijke financiën vroegen ook in 2021 de nodige aandacht. Voor een deel wordt dat veroorzaakt door onverwachte afwijkingen in de uitkering van het Rijk. Daarnaast bereiden we ons voor op de toekomst waarin uitkeringen uit de grondexploitaties verminderen of komen te vervallen. Mooi resultaat is dat we 2021 financieel gezien goed hebben afgesloten.

Uiteenzetting van de financiële positie

Conclusie financiële positie

De resultaten van de jaarrekening 2021 zijn:

- Het overschot van 2021 is € 4.615.000 en is daarmee € 4.025.000 gunstiger dan verwacht.
- De financiële effecten voor corona zijn beperkt en de ombuigingen 2021 zijn nagenoeg volledig gerealiseerd.
- De voortgang van projecten en investeringen blijft achter bij de verwachting. Hierdoor schuiven zowel de werkzaamheden als bijvoorbeeld de inzet van reserves door naar 2022 en volgende jaren. Het bijstellen van de planning en het geld vindt plaats bij de bestuursrapportage 2022 en de begroting 2023 - 2026.

In dit hoofdstuk is de financiële context op hoofdlijnen toegelicht van het financieel resultaat 2021.

Daarbij is ingegaan op:

- Hoofdlijnenanalyse van de verschillen tussen de begroting en de rekening 2021
- Structureel en incidenteel resultaat
- Voortgang ombuigingen 2021
- Lokale heffingen
- Ontwikkeling reservepositie
- Investeringen
- Waar komt het geld vandaan en waaraan is het besteed?

Financieel resultaat 2021

In onderstaande tabel is opgenomen het financieel resultaat voor en na inzet van reserves van 2021. Hierbij zijn de verschillen tussen de begroting en de jaarrekening vermeld. In deze uiteenzetting zijn de financiële verschillen op hoofdlijnen toegelicht. In de drie domeinen zijn de verschillen meer gedetailleerd weergegeven.

In 2021 zijn diverse incidentele lasten en baten verrekend met de reserves. Doordat incidentele budgetten niet volledig zijn ingezet en de werkzaamheden worden voortgezet in 2022 en volgende jaren ontstaat een voordeel van € 1.818.000. Het gaat onder andere om lagere kosten voor recreatieve voorzieningen Marickenland, bestemmingsplannen, uitvoering fietsenplan en het aanpassen van woonwagendplaatsen. Tegenover dit voordeel staat een nadeel van dezelfde omvang door een lagere onttrekking aan de reserves. Hierdoor hebben deze verschillen geen effect op het resultaat na inzet van reserves.

Exploitatie 2021 (bedragen x € 1.000)				
	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Vershil	Voor- of nadeel
1 Lasten	104.201	100.432	3.769	Voordeel

Exploitatie 2021 (bedragen x € 1.000)				
	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Verschil	Voor- of nadeel
2 Baten	102.155	104.229	2.074	Voordeel
3 Saldo van baten en lasten	2.046	-3.797	5.843	Voordeel
4 Inzet van reserves	2.636	-818	-1.818	Nadeel
5 Resultaat (+ = tekort en - = overschot)	-590	-4.615	4.025	Voordeel

Hoofdlijnenanalyse

Na het verwerken van de raadsbesluiten tot en met december 2021 was rekening gehouden met een overschot van € 590.000. Dit resultaat is door ontwikkelingen verbeterd met € 4.025.000 naar een overschot van € 4.615.000. Deze ontwikkelingen zijn op hoofdlijnen hierna vermeld.

Hooflijnenanalyse (bedragen x € 1.000)			
Nr.	Toelichting	Bedrag	Voor- of nadeel
1	Doordat incidentele budgetten niet volledig zijn ingezet en de werkzaamheden worden voortgezet in 2022 en volgende jaren ontstaat een voordeel van € 1.818.000. Het gaat onder andere om lagere kosten voor recreatieve voorzieningen Marickeland, bestemmingsplannen, uitvoering fietsenplan en het aanpassen van woonwagendplaatsen. Tegenover dit voordeel staat een nadeel van dezelfde omvang door een lagere onttrekking aan de reserves. Zie hiervoor onderdeel 10 van deze analyse. Hierdoor hebben deze verschillen geen effect op het resultaat na inzet van reserves.	1.818	Voordeel
2	Door de volgende oorzaken is een voordeel ontstaan op de capaciteitskosten: <ul style="list-style-type: none"> • Door verloop van personeel gedurende 2021 en doordat het lastiger is om vacatures vervuld te krijgen ontstaat een voordeel van € 670.000. • Er is rekening gehouden dat de nieuwe CAO in zou gaan met ingang van 1 januari 2021. Echter de nieuwe CAO is ingegaan per 1 december 2021 en is 	1.382	Voordeel

Hooflijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	Voor- of nadeel
	<p>daarnaast lager uitgevallen dan voorzien. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 360.000.</p> <ul style="list-style-type: none">• Diverse overige personeelskosten zorgen voor een voordeel van € 252.000.• De reiskosten zijn € 100.000 lager uitgevallen door de coronamaatregelen.		
3	Op 10 mei 2022 is een juridische uitspraak gedaan dat een claim tot vergoeding van de gemeente door het gerechtshof is afgewezen. Daarmee vervalt het risico en ontstaat een voordeel van € 950.000 door het vrijvallen van de in 2020 ingestelde voorziening juridische claims.	950	Voordeel
4	In januari 2022 is de raad via een informatienota op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de decembercirculaire 2021. Hierin is aangegeven dat we een extra opbrengst realiseren van € 700.000 in 2021.	700	Voordeel
5	Het afwickelen van kosten over voorgaande jaren zoals de rijksbijdrage sport 2020 en precario 2020 zorgt voor een voordeel van € 454.000.	454	Voordeel
6	Op de kosten van bedrijfsvoering zoals huisvesting, opleidingen, ICT e.d. is een voordeel ontstaan van € 424.000.	424	Voordeel
7	In deze hoofdlijnenanalyse zijn diverse financiële verschillen gebundeld. Deze afwijkingen bij elkaar zorgen voor een voordeel van € 409.000.	409	Voordeel
8	De gemeente voert diverse openeindenregelingen uit zoals bijstandsuitkeringen, jeugdzorg en de Wmo. De kosten hiervan vertonen een beperkte afwijking van € 262.000.	262	Voordeel
9	Door met name lagere legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen ontstaat een nadeel van € 276.000	-276	Nadeel
10	De kosten van het beheer van wegen, bruggen, straatreiniging zijn € 235.000 duurder uitgevallen. Daarnaast zijn diverse ombuigingen zoals onderhoud wegen en straatreiniging niet volledig gerealiseerd. Dit zorgt voor een	-280	Nadeel

Hooflijnenanalyse (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	Voor- of nadeel
	nadeel van € 45.000. Bij elkaar ontstaat een nadeel van € 280.000.		
11	Lagere inzet van reserves zoals toegelicht bij onderdeel 1.	-1.818	Nadeel
		4.025	Voordeel

Structureel en incidenteel resultaat

Het onderscheid tussen structurele en incidentele resultaten is van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. In het algemeen geldt dat de gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten en baten zijn de regel, incidentele lasten en baten zijn de uitzondering. In 2021 zijn er diverse financiële effecten door de coronacrisis die we als incidenteel beschouwen.

Het resultaat van 2021 van € 4.615.000 is opgebouwd uit een structureel element van € 3.028.000 en een incidenteel element van € 1.587.000. In het structureel element is onder meer opgenomen de hogere rijksbijdrage van de algemene uitkering, lagere personeelskosten en lagere kosten van de opneemregelingen jeugd, werk en inkomen. Het incidentele voordeel is vooral te danken aan de tussentijdse winstneming grondexploitatie De Maricken, verkoop van onroerend goed en het vrijvallen van de voorziening juridische claims.

Onderscheid naar structureel en incidenteel (bedragen x € 1.000)

	Structureel	Incidenteel	Totaal
1 Lasten	89.934	10.498	100.432
2 Baten	92.293	11.936	104.229
3 Saldo van lasten en baten	-2.359	-1.438	-3.797
4 Inzet van reserves	-669	-149	-818
5 Rekeningresultaat (+ = tekort en - = overschot)	-3.028	-1.587	-4.615

Voortgang ombuigingen 2021

In de begroting 2021 is rekening gehouden met € 3.645.000 aan ombuigingen. Vervolgens zijn hierop een aantal budgetaanpassingen gedaan zoals de toeristenbelasting en de onroerendezaakbelasting. Daarmee kwam de ombuiging uit op € 3.279.000. Hiervan is 99 procent gerealiseerd. De beperkte afwijking betreft onderhoud wegen en straatreiniging.

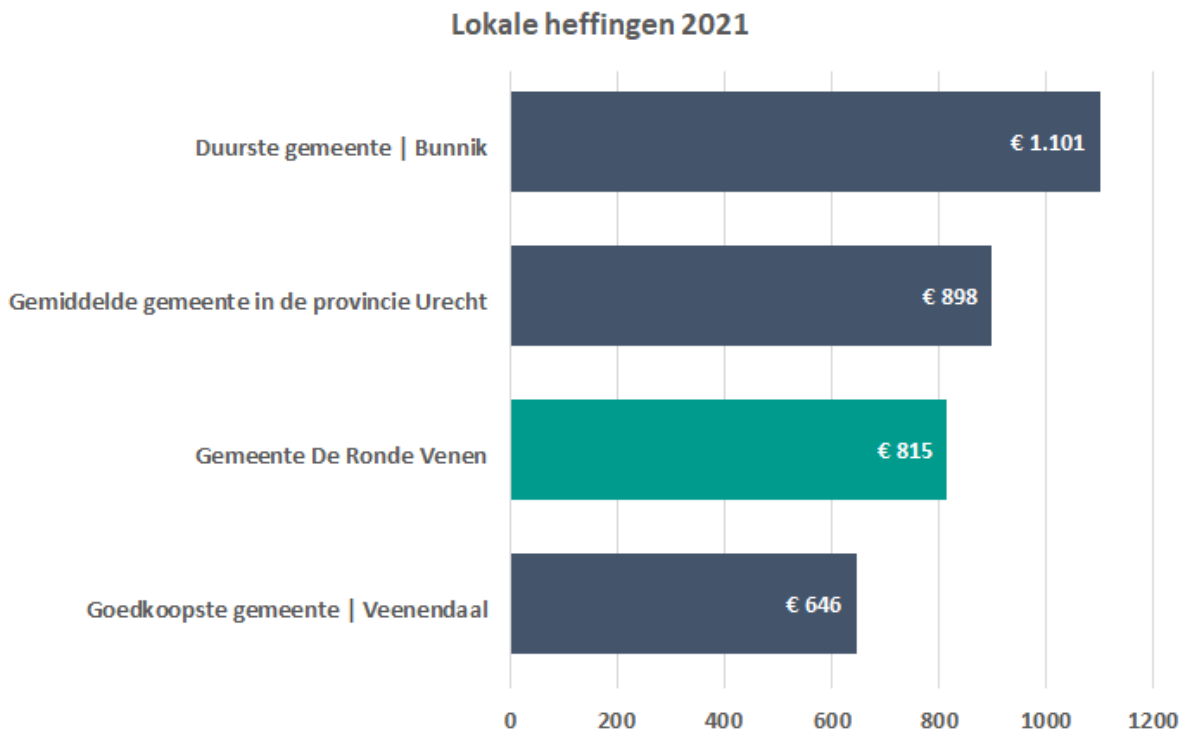
Alle ombuigingen zijn gebundeld op een centrale plek in de jaarrekening bij onderdeel 09 | Voortgang ombuigingen. Dit draagt bij aan een goede informatievoorziening over deze onderwerpen en maakt de informatie inzichtelijk.

Doorwerking naar begroting 2022 - 2025

Bestuurlijk is afgesproken om duidelijk onderscheid te maken tussen plannen, bijstellen en verantwoorden in de onze planning- en controlcyclus. In de programmarekening 2021 leggen we verantwoording af over ons gevoerde beleid en financiën. We sturen tussentijds beleid en financiën bij via de bestuursrapportages. Hierdoor betrekken we bij de bestuursrapportages 2022 de effecten op de planning, inhoud en middelen vanuit de verantwoording over 2021.

Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de eigen inkomsten van gemeenten. In onderstaande grafiek zijn onze lokale heffingen voor 2021 vermeld voor een meerpersoonshuishouden ten opzichte van gemeenten in de provincie Utrecht.

Meer informatie over de overige lokale heffingen is opgenomen in het jaarverslag.

Ontwikkeling reservepositie

Het uitgangspunt van de Nota reserves en voorzieningen 2020 - 2022 is om rekeningresultaten te verrekenen met de algemene reserve. We stellen voor om het overschot van € 4.615.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Het effect van dit voorstel op de omvang van de reserves is hieronder weergegeven.

Eigen vermogen per 31 december 2021 (bedragen x € 1.000)			
	Stand voor bestemmen resultaat	Bestemmen resultaat	Stand na bestemming
Algemene reserve	16.992	4.615	21.607
Bestemmingsreserves	9.832	0	9.832
Rekeningresultaat	4.615	-4.615	0
Totaal	31.439	0	31.439

De ontwikkeling van de reservepositie na het bestemmen van het resultaat over de jaren 2018 tot en met 2021 is opgenomen in onderstaande grafiek.

Algemene reserve:

- De algemene reserve is een belangrijke buffer voor het opvangen van risico's en incidentele kosten.
- Als minimumbuffer geldt 10 miljoen euro.

- Deze reserve wordt vooral gevoed door rekeningresultaten en winsten uit bouwgronden in exploitatie. De verwachting is dat vanaf 2022 deze reserve uitsluitend wordt gevoed door rekeningresultaten.
- De omvang van de algemene reserve voor het jaar 2021 zou lager zijn geweest als diverse projecten waren afgerond. Via de bestuursrapportages 2022 volgen voorstellen voor het doorschuiven van diverse projecten. In de jaarrekening is bij onderdeel 05 | Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves meer informatie hierover opgenomen.

Bestemmingsreserves:

- De ontwikkeling van de bestemmingsreserves verloopt volgens verwachting.

Investeringen

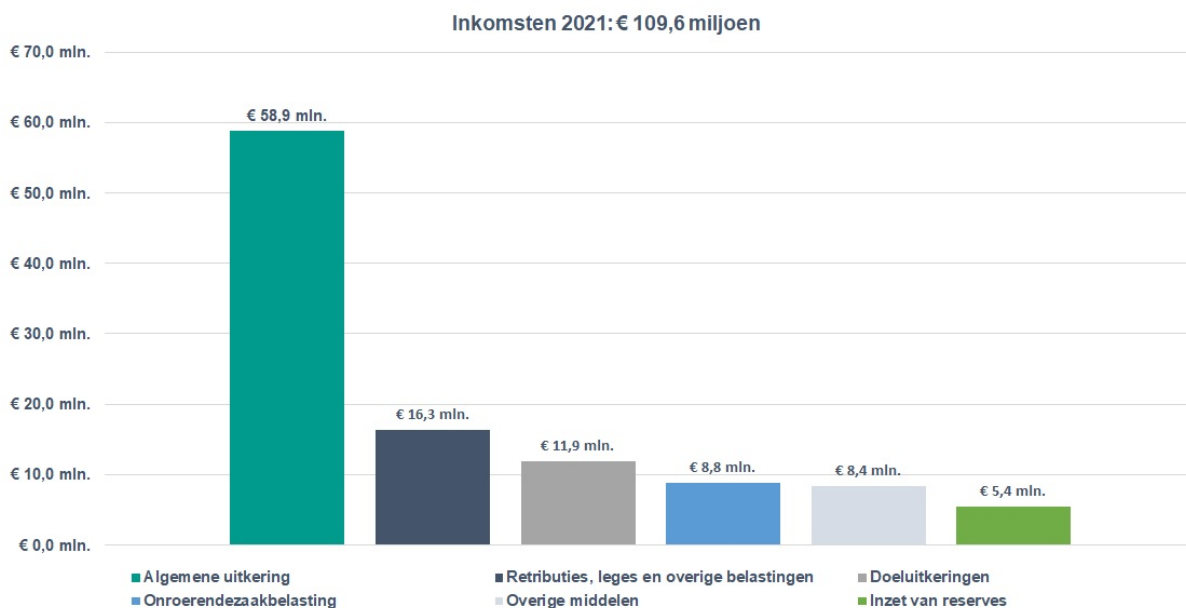
In 2021 is geïnvesteerd in voorzieningen waarvan onze inwoners meerdere jaren gebruik kunnen maken. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg of verbetering in de openbare ruimte zoals wegen, bruggen en riolering. Daarnaast is geïnvesteerd in automatisering en groot onderhoud van de sportvelden. In 2021 is € 5,6 miljoen besteed aan investeringen.

Meer informatie is opgenomen in de jaarrekening bij onderdeel 12 | Voortgang investeringen.

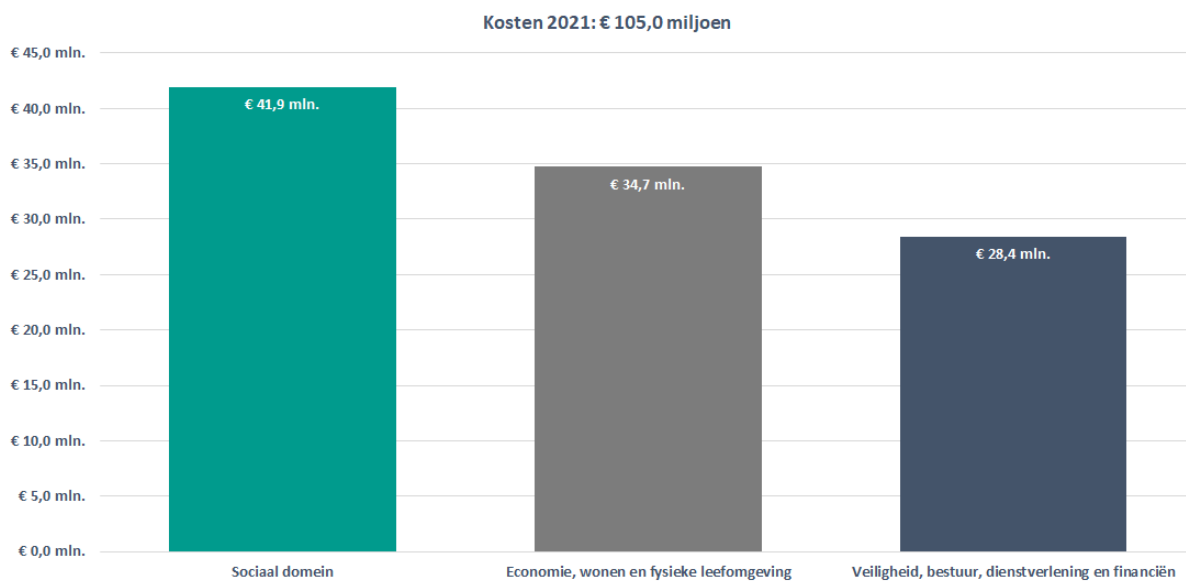
Waar komt het geld vandaan?

Voor het uitvoeren van taken ontvangt de gemeente van verschillende bronnen middelen. De inkomsten zijn € 109,6 miljoen. Hiervan komt 65% van het Rijk in de vorm van de algemene uitkering en doeluitkeringen. De overige 35% heeft betrekking op lokale heffingen, de inzet van reserves en overige opbrengsten. Tegenover de opbrengsten staan € 105,0 miljoen aan bestedingen. Daarmee komt het resultaat voor 2021 uit op € 4,6 miljoen.

Waar is geld aan besteed?

De gemeente voert diverse taken uit zoals onderhoud aan wegen, het verstrekken van bijstandsuitkeringen, jeugdzorg, het verstrekken van een paspoort, het beheer van sportvelden en de brandweezorg. De bestedingen van € 105,0 miljoen van deze taken zijn verdeeld over drie domeinen.

Kerngegevens

Kerngegevens 2017 - 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Inwoners:					
Aantal per 1 januari	42.763	43.620	44.059	44.456	44.720
Bevolkingsgroei	857	439	397	264	230
Aantal per 31 december (Bron: CBS)	43.620	44.059	44.456	44.720	44.950
Percentage bevolking in de leeftijd 0 tot en met 19 jaar	22,9	22,6	22,3	22,0	21,6
Woningen:					
Aantal per 1 januari	17.786	18.145	18.332	18.517	18.580
Nieuwbouw	360	186	188	202	108
Overige toevoegingen zoals splitsing, verbouw of verandering van gebruiksfunctie	38	40	20	35	72
Sloop en overige verminderingen zoals samenvoeging of verandering van de gebruiksfunctie	-39	-39	-23	-174	-40
Aantal per 31 december (Bron: CBS)	18.145	18.332	18.517	18.580	18.720
Huishoudens:					

	2017	2018	2019	2020	2021
Eenpersoonshuishoudens	5.390	5.532	5.701	5.857	5.923
Meerpersoonshuishoudens zonder thuiswonende kinderen	5.703	5.934	5.984	6.002	6.063
Meerpersoonshuishoudens met thuiswonende kinderen	7.038	7.125	7.200	7.266	7.301
Totaal (Bron: CBS)	18.131	18.591	18.885	19.125	19.287
Economische structuur:					
Aantal vestigingen van bedrijven (Bron: LISA)	4.870	5.190	5.450	5.760	5.960
Aantal banen van fulltimers, parttimers en uitzendkrachten (Bron: LISA)	16.750	17.660	18.030	18.130	18.270

